MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Olimpiada de Fizică Etapa pe judet 14 februarie 2015 Subjecte

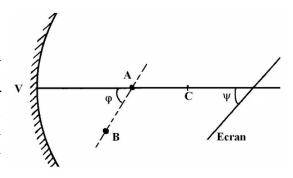

Pagina 1 din 3

I. O combinație de Optică geometrică

A) O oglindă sferică cu ecran înclinat

În fata unei oglinzi sferice concave, cu distanța focală f, se află două surse punctiforme A și B (a se vedea figura), care emit fascicule luminoase paraxiale, divergente, doar înspre oglindă. Se știe că distanța de la vârful V al calotei sferice la sursa A este a = 4f/3, distanta de la sursa B la axul optic principal VAC este mică în comparație cu f și unghiul $VAB \equiv \varphi = 60^{\circ}$.

- 1) Sub ce unghi ψ (măsurat tot față de axul optic principal al oglinzii) trebuie așezat un ecran plan pentru a putea capta pe el simultan imaginile clare ale punctelor A şi B?
  - 2) Cât este distanța de la oglindă la ecran, măsurată în lungul axului optic principal?

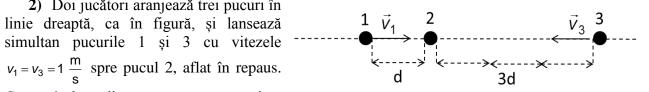
B) Convergența unei lentile subțiri

Să se determine convergența unei lentile subțiri știind că, utilizând-o în două situații diferite, cu ajutorul ei, pe un ecran situat la distanta $L = 90 \,\mathrm{cm}$ de un obiect liniar fix, se poate obtine atât o imagine mărită cât și una micșorată a obiectului, raportul dimensiunilor acestor imagini fiind k = 4. Obiectul liniar, ca și ecranul, sunt așezate perpendicular pe axul optic principal al lentilei.

II. Hochei pe gheață

Precizări inițiale:

- ♦ În acest subiect timpii de ciocnire sunt neglijabili, pucurile vor fi tratate ca puncte materiale și la alunecarea lor pe gheață nu există frecare;
  - ♦ Pentru accelerația gravitațională a locului se va lua $g = 10 \text{ m/s}^2$.
- 1) Un jucător de hochei lansează un puc cu viteză v_0 spre un alt puc identic, aflat în repaus. Calculează vitezele celor două pucuri după ciocnirea frontală perfect elastică/plastică.
- 2) Doi jucători aranjează trei pucuri în

Cunoscând că distanța d = 1m, reprezintă

pe diagrame similare cu cea din figură pozițiile și vitezele pucurilor după 1s, 2s, 3s, respectiv 4s de la lansare, în cazul în care toate ciocnirile sunt perfect elasice.

- 1. Fiecare dintre subiectele I, II, respectiv III se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
- 2. În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.
- 3. Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subjectelor către elevi.
- **4.** Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
- 5. Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.

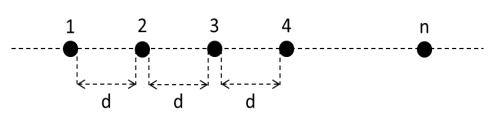
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Olimpiada de Fizică Etapa pe județ 14 februarie 2015 Subiecte

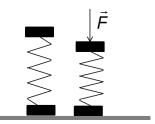
Pagina 2 din 3

3) Un număr suficient de mare de pucuri sunt așezate în linie dreaptă, ca în figură, la distanțe egale cu d unul de altul. Se imprimă pucului 1 o viteză v_1 , orientată spre pucul 2, de-a lungul șirului. După cât timp de la lansarea pucului 1 va fi lovit

pucul n în cazul în care ciocnirile sunt perfect **elastice/plastice**. Compară cele două intervale de timp.

4) Pentru a determina masa m a unui puc se procedează în felul următor. Se prind două pucuri prin intermediul unui resort și se așează pe o suprafață orizontală, ca în figură. Se acționează asupra pucului superior cu o forță verticală, de apăsare, F, și se constată că în momentul încetării bruște a acțiunii acesteia, discul inferior se desprinde de suprafața orizontală când valoarea minimă a apăsării era F_{min} . Care este masa unui puc?

5) Pucul cu masa *m* determinată anterior este lansat spre o bucată de gheață de forma unei prisme (plan înclinat), perpendicular pe muchia bazei. Trecerea de

pe planul orizontal pe planul înclinat se face lin (planul înclinat este racordat la suprafața orizontală). Dacă bucata de gheață este imobilă, pucul urcă pe suprafața ei pâna la o înălțime h_1 . Dacă bucata de gheață se poate mișca liber, pucul urcă până la înălțimea h_2 . Care este masa M a bucății de gheață?

6) Un jucător lovește un puc aflat pe linia unei porți, în așa fel încât acesta părăsește suprafața gheții cu viteza v_0 , perpendicular pe linie, sub unghiul căruia îi corespunde distanța maximă până la cădere. Pucul cade exact pe linia celeilalte porți. Sub ce unghi lovește un al doilea puc, căruia îi imprimă aceiași viteză (în modul) dacă pucul lovește linia celeilalte porți, după ce a lovit o dată gheața pe linia de centru?

III. O combinație (trei probleme distincte) de Fizică moleculară

A) Să identificăm un gaz

Pentru a încălzi cu $\Delta T = 4$ K o masă m = 100 g dintr-un gaz ideal necunoscut, într-un proces în care presiunea a crescut direct proporțional cu volumul, a fost necesar să furnizăm gazului cu $\delta Q = 831$ J mai multă căldură decât într-un proces izocor. Aflați natura gazului.

^{1.} Fiecare dintre subiectele I, II, respectiv III se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.

^{2.} În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.

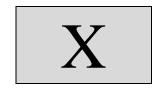
^{3.} Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.

^{4.} Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.

^{5.} Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Olimpiada de Fizică Etapa pe județ 14 februarie 2015 Subiecte

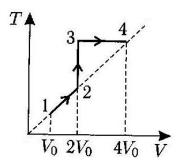

Pagina 3 din 3

B) O succesiune de trei procese

O cantitate neprecizată de gaz ideal trece din starea 1 în starea 4, parcurgând succesiv porțiunile de drum 1-2, 2-3 și, în final, 3-4 (vezi figura).

- 1) Reprezentați succesiunea de procese în coordonatele (T, p) și (p, V).
- 2) Determinați cantitățile de căldură Q_{12} , Q_{23} și Q_{34} , primite de gaz când el parcurge cele trei porțiuni de drum și, comparându-le, precizați care este cea mai mare cantitate de căldură primită (Q_{12} , Q_{23} sau Q_{34} ?).

C) Un posibil experiment

Imaginați-vă că ați avea la dispoziție următoarele componente:

- un tub elastic transparent (precum cele de la perfuzoare) cu lungimea de circa 80 cm.
- ♦ o clemă de bună calitate;
- ♦ o riglă cu gradație fină (în milimetri);
- un vas cu apă ($\rho_{apă} = 10^3 \text{ kg/m}^3$) cu înălțimea de circa 30 cm;
- ♦ scotch transparent;
- ♦ o stinghie/riglă de lemn cu lungimea de circa 80 cm.

Vi se cere:

- să imaginați o metodă cât mai precisă pentru determinarea presiunii aerului din încăperea în care vă aflați, folosind numai aceste componente;
- $\blacksquare$ să descrieți modul de lucru, succesiunea etapelor, formulele de calcul intermediar precum și formula finală pentru pentru determinarea presiunii p_{aer} ;
  - să precizați sursele de erori care intervin precum și ierarhizarea lor .

Subiect propus de:

Prof. univ. dr. Uliu Florea, Craiova

Prof. Pop Ioan, Colegiul Național "Mihai Eminescu" Satu Mare

Prof. Solschi Viorel, Colegiul Național "Mihai Eminescu" Satu Mare

^{1.} Fiecare dintre subiectele I, II, respectiv III se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.

^{2.} În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.

^{3.} Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.

^{4.} Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.

^{5.} Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.